

Protokół

21. posiedzenia, 2. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. listopada 1890.

Początek o godzinie 10 minut 20.

Przewodniczący Marszałek krajowy J. O. Eustachy książę Sanguszko.

Sekretarze p. p. Stanisław Jędrzejowicz, Dr. Włodzimierz Kozłowski, Konstanty Teliszewski, Antoni hr. Wodzicki.

Obecnych posłów 123.

Ze strony c. k. Rządu c. k. Namiestnik JE. Kazimierz hr. Badeni i c. k. radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Protokół z 20 posiedzenia złożony jest do przejrzenia w biurze sejmowym.

Marszałek oznajmia, iż udzielił p. Janowi hr. Tarnowskiemu trzydniowego urlopu.

Sekretarz p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 22. listopada b. r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji gminnej L. s. 1.230.

Komisji administracyjnej L. s. 1.232, 1.233, 1.234, 1.235, 1.236.

Komisji szkolnej L. s. 1.237, 1.239, 1.240, 1.241, 1.247, 1.256.

Komisji podatkowej L. s. 1.244.

Komisji petycyjnej L. s. 1.250.

Wydziałowi krajowemu zaś przydzielono petycye do L. s. 1.231, 1.238, 1.243, 1.245, 1.246, 1.248, 1.249, 1.251, 1.252, 1.253.

Przy odczytywaniu petycyi do L. s. 1.244 instytutu prowizyjnego dla sług i urzędników austr. kolei państwowych, o uwolnienie na lat 30 od dodatków krajowych, powiatowych i gminnych, domów mieszkalnych dla robotników w Nowym Sączu, wniesionej przez p. Weigla, a przydzielonej komisji podatkowej, przemawia p. Weigel.

Przemawia Marszałek pod względem formalnym.

P. Weigel wnosi, ażeby komisya podatkowa zdała o tej petycyi sprawę jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem p. Weigla.

Przemawia p. Kozłowski Włodzimierz i wnosi, ażeby komisya gospodarstwa krajowego zdała sprawę ustnie z petycyi do L. s. 1.242 Towarzystwa gospodarskiego galic. we Lwowie, wniesionej przez p. Włodzimierza Kozłowskiego, w sprawie przymusowego tępienia myszy polnych.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem p. Kozłowskiego Włodzimierza.

Sekretarz p. Antoni hr. Wodzicki odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego:

Interpelacya

do Wys. Wydziału krajowego.

Stanisław Strzałkowski, zmarły w Korszyłowce, powiatu zbaraskiego d. 14. grudnia 1879 r. zapisał testamentem dobra swe Jacowce i kamienicę w Tarnopolu na stypendya dla słuchaczy uniwersytetu lwowskiego polskiej narodowości, urodzonych w Korszyłowce, Jacowcach, Zbarażu i Tarnopolu.

Wydział krajowy ma prawo zawiadywania majątkiem fundacyjnym.

Wydział krajowy objął też zawiadywanie majątku wkrótce po śmierci Stanisława Strzałkowskiego; fundacya stypendyjna jednak dotąd, chociaż upłynęło już jedenaście lat, w życie wprowadzoną nie została. Zapytuję więc Wydział krajowy, z jakich powodów życzeniu testatora dotąd nie stało się zadość.

Lwów d. 20. listopada 1890.

Vivien w. r.

Borkowski, T. Langie, Kramarczyk, Szepetycki, Mazaraki, W. Gnoiński, Dr. Olpiński, B. Horodyski, Sala, Krynicki, J. Gnoiński, S. Koziębrodzki, Struszkiewicz, Łączyński, Puzyna, Niezabitowski, Abrahamowicz.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę komunikuje Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje następującą interpelację:

Interpelacya

do p. Komisarza rządowego.

Wiadomo, że przy sposobności czterdziestoletniego jubileuszu rządów J. C. i K. Mości postanowił Baron Hirsch utworzyć fundację dwunasto milionową na cele szkolne i dobroczynne w kraju naszym.

Zważywszy, że ankietą, która w r. b. obradowała pod przewodnictwem Marszałka krajowego, uznając szlachetne zamiary ofiarodawcy, uważała tę fundację przez zastrzeżenie jej charakteru narodowego i odpowiedniej celom ingerencji c. i k. władz rządowych, państwa i kraju, za pożądaną.

Zważywszy, że rokowania toczące się w tym względzie między fundatorem, a c. i k. Rządem do pożądanego rezultatu dotąd nie doprowadziły, podpisani zapytują:

I. Jakie są powody, że sprawa ta dotychczas załatwioną nie została?

II. Czy c. i k. Rząd dalsze rokowania w tej sprawie prowadzi, czy chce te rokowania przyspieszyć i postarać się o rychłe przyście do skutku tej fundacji.

Czartoryski w. r.

Borkowski, Dr. Olpiński, Gorayski, Wereszczyński, Klemens Dzieduszycki, Czyżewicz, E. Micewski, Goldmann, Dworski, Dr. Midowicz, A. Rayski, Fruchtmann, Skalkowski, Michalski, B. Horodyski, Zbyszewski, Rutowski, W. Rogoyski, Jaworski, Władysław Koziębrodzki, Tadeusz Langie, Ziemiałkowski, Weigel, Struszkiewicz, Rey, Rosenstock, Abrahamowicz, Klemensiewicz, Pilat, L. Chrzanowski, Szczepanowski, Chamiec, Zoll, Stanisław Badeni, Z. Dembowski, Polanowski, Tyszkiewicz, Romanowicz, Lenartowicz, K. Horodyski.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę komunikuje p. c. k. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Antoni hr. Wodzicki odczytuje następujący wniosek:

Wniosek.

Zważywszy, że ustawa z dnia 9. kwietnia 1873 Nr. 70 Dz. pr. p. o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych okazała się niedostateczną dla prawidłowego rozwoju tych stowarzyszeń, mianowicie pod względem braku postanowień o obowiązkowej a systematycznej kontroli zewnętrznej, tudzież postanowień zapewniających szybkie a skuteczne ściągnięcie dopłaty, wymaganej od członków na pokrycie niedoboru konkursowego,

że zatem zmiana tej ustawy, z należytem uwzględnieniem doświadczeń na tem polu poczynionych, jest niewątpliwie bardzo na czasie, a dokonana już w państwie niemieckiem w r. 1889 reforma ustawy o stowarzyszeniach dostarczyć może wielu cennych wskazówek, wreszcie:

że Wysoki Sejm uznał wielokrotnie pożyteczną działalność stowarzyszeń dla ekonomicznego rozwoju naszego kraju, — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił do zbadania sprawy reformy ustawy państwowej z dnia 9. kwietnia 1873 Nr. 70 Dz. pr. p.

o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, mianowicie w kierunku zaprowadzenia obowiązkowej, systematycznej kontroli zewnętrznej, tudzież pod względem zabezpieczenia skutecznej a szybkiej pomocy sądowej dla ściągania dopłat na pokrycie niedoboru konkursowego.

Skałkowski w. r.

W. Gnoiński, J. Męciński, Dembowski, M. Torosiewicz, Schnell, Rayski, Dworski, Rey, Wład. Koziebrodzki, Tadeusz Langie, Pilat, K. Scipio W. Struszkiewicz, T. Merunowicz, Lenartowicz.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten traktowanym będzie podług przepisów regulaminu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia gminie miasta Brzostka przyzwolenia na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego w powyższym przedmiocie, z następującym projektem ustawy:

Ustawa

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim o zezwoleniu gminie miasteczka Brzostka w powiecie pilzneńskim na pobór opłat gminnych od piwa, miodu i trunków spirytusowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Brzostka w powiecie Pilzneńskim zezwala się pobierać przez lat pięć począwszy od roku 1891 do 1895 włącznie, opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa i miodu bądź w gminie wyrabianych, bądź też do niej czy to na sprzedaż czy na własny użytek wprowadzonych i w jej obrębie zużywanych, wedle następującej taryfy:

- 1) od hektolitra piwa 1 zł. 60 ct
- 2) od jednego litra piwa flaszkowego — „ 2 „

- 3) od litra słodzonych napojów spirytusowych jako to: araku, rumu, esencji, rozolisu, likieru, cognaku, śliwownicy i t. d. po . . . — zł. 20 ct.
- 4) od litra wódki do 75 stopni tralesa — „ 16 „
- 5) od litra okowity nad 75 „ „ — „ 20 „
- 6) od litra wiśniaku, miodu i maliniaku — „ 4 „

Art. II.

Opłata ta ciąży tylko na miejscowej konsumcyi i nie można nią obciążać ani producyi ani obrotu handlowego.

Art. III.

Obręb poboru stanowi obręb gminy miasta Brzostek.

Art. IV.

Sposób poboru tych opłat ustanowiony będzie przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym,

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Antoni hr. Wodzicki wnosi głosowanie „en bloc“ nad powyższym projektem ustawy.

Izba zgadza się na ten wniosek i uchwała w głosowaniu „en bloc“ cały projekt ustawy. Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie reorganizacyi szkoły żeńskiej w Jaśle.

Sprawozdawca p. Zoll uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. 1. W miejsce dotychczasowej szkoły ludowej pospolitej żeńskiej w Jaśle, utworzoną zostaje w tem mieście z początkiem roku szkolnego 1891/2 czteroklasowa szkoła wydziałowa żeńska, połączona z czteroklasową szkołą pospolitą, tu-

dzież z kursami uzupełniającymi, mianowicie z kursem praktycznym robót kobiecych i kursem teoretycznym dla dorosłej młodzieży płci żeńskiej, a to w myśl załączonego jak A. statutu.

2. Wszystkie w art. XXIV. ustawy z d. 2. lutego 1885 (Nr. 29 Dr. u. kr.) wymienione wydatki na powyższą szkołę ponosić będzie gmina miasta Jasła z własnych funduszków.

3. Oprócz prestacyj dotychczasowych dobrowolnych i prestacyj ustawą nałożonych na pokrycie płac nauczycieli, gmina obowiązana będzie dopłacać jeszcze corocznie kwotę 700 zł. wa. na płace nauczycieli zorganizowanej szkoły wydziałowej. Resztę wydatków na płace dyrektorów i nauczycielek powyższej szkoły ponosić będzie fundusz szkolny okręgowy, względnie krajowy.

4. Wydatki na utrzymanie kursów uzupełniających teoretycznego i praktycznego, które przy powyższej szkole urządzić się mają, pokrywane będą z opłat szkolnych i dobrowolnych datków, a w razie gdyby opłaty i datki te nie wystarczały, będzie reszta kosztów pokrytą także z funduszków gminnych.

II. Sejm uchwała załączony pod A. statut.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca odczytuje ustępy 1, 2, 3 i 4 wniosku.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie ustępy 1, 2, 3 i 4 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca odczytuje następujący projekt statutu:

Projekt statutu

szkoły wydziałowej żeńskiej połączonej z pospolicą, tudzież kursów nauki dopełniającej w Jasle.

§. 1. Cel szkoły wydziałowej żeńskiej wskazuje Art. IX. krajowej ustawy szkolnej z dnia 2. lutego 1885. (Nr. 28 Dz. u. kr.)

§. 2. Ze szkołą wydziałową łączą się kursy uzupełniające, teoretyczny i praktyczny.

§. 3. Szkoła wydziałowa wraz z kursami uzupełniającymi tworzy organiczną całość i zostaje pod jedną dyrekcją. Tej samej dyrekcji podlega zarazem czteroklasowa żeńska szkoła ludowa pospolita, połączona ze szkołą wydziałową.

§. 4. Językiem wykładowym tak szkoły pospolitej jak i wydziałowej, tudzież kursów uzupełniających, jest język polski.

I. Szkoła wydziałowa.

§. 5. Szkoła wydziałowa obejmuje kurs nauki czteroletniej o 4 klasach.

§. 6. Warunkiem przyjęcia uczennicy do tej szkoły jest świadectwo z IV. klasy szkoły ludowej pospolitej, lub pomyślny wynik egzaminu wstępnego, przy którym kandydatka wykazać ma znajomość wszystkich przedmiotów, przepisanych planem naukowym dla klasy IV. czteroklasowych szkół żeńskich.

§. 7. Prócz przedmiotów wskazanych Art. VII. i IX. ustawy krajowej z dnia 2. lutego 1885. będą także udzielane język francuski i nauka muzyki jako przedmioty nadobowiązkowe.

§. 8. Nauka odbywać się będzie wedle planu naukowego, wydanego przez c. k. Radę szkolną krajową.

§. 9. Grono nauczycielskie szkoły wydziałowej żeńskiej składa się z dyrektora, katechety i 4 nauczycielek z kwalifikacją do szkół wydziałowych. Rada szkolna okręgowa, a w razie wątpliwości Rada szkolna krajowa oznacza grupy kwalifikacyjne, do których uzdolnienie potrzebne mają wykazać kompetentki przy każdorazowym ogłoszeniu konkursu. Przytem należy tak postępować, ażeby wymaganiom planu naukowego co do rozkładu przedmiotów naukowych stało się zadość.

Kierownik ma się wykazać przynajmniej patentem nauczycielskim dla szkół wydziałowych.

§. 10. Dyrektor i 4 nauczycielki dla 4 klas szkoły wydziałowej mają posady stałe. Stanowisko katechety określa osobna ustawa (Dz. ust. kraj. Nr. 71 z roku 1889).

II. Kurs uzupełniający teoretyczny.

§. 11. W myśl art. XII. ustawy krajowej z dnia 2. lutego 1885 urządzić się kurs uzupełniający w kierunku teoretycznym dla młodzieży dorosłej płci żeńskiej. Czas trwania tego kursu oznaczy Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej.

§. 12. Kurs ten ma na celu uzupełnienie wykształcenia, udzielonego przez szkołę wydziałową i obejmować może następujące przedmioty:

a) Historję literatury powszechnej z szczególnem uwzględnieniem literatury polskiej.

b) Historję powszechną nowszych czasów.

c) Estetykę ze szczególnem uwzględnieniem utworów ducha polskiego.

d) Wiadomości z higieny, pedagogii, dydaktyki, o ile są potrzebne w przyszłem powołaniu kobiety.

e) Naukę gospodarstwa domowego.

Liczbę godzin wyznacza Rada szkolna miejscowa, nauka zaś tak będzie rozłożoną, by uczniom tego kursu umożliwić korzystanie z niektórych działów kursu praktycznego robót kobiecych.

§. 13. Warunkiem przyjęcia jest ukończenie szkoły wydziałowej z dostatecznym postępem, lub złożenie egzaminu wstępnego z nauk w szkole wydziałowej udzielanych, a ilość uczennic nie może przekraczać w jednej klasie 45.

§. 14. Nauk udzielać będą zawodowi nauczyciele lub nauczycielki przedstawiani corocznie przez Radę szkolną miejscową do zatwierdzenia Radzie szkolnej krajowej. Remuneracye wyznacza im Rada szkolna miejscowa.

§. 15. Udzielający nauk na tym kursie zbierać się będą pod przewodnictwem dyrektora na konferencye peryodyczne, celem omawiania kwestyj dotyczących kursu, a wnioski przedstawiane będą władzy nadzorczej.

§. 16. Uczennice kursu teoretycznego składają na ręce dyrekcji z początkiem każdego roku szkolnego wpisowe 1 zł., a oprócz tego z początkiem każdego miesiąca nauki opłatę, wynoszącą miesięcznie 2 zł. Opłaty te wpływają do kasy Rady szkolnej miejscowej i służyć będą na pokrycie wydatków z utrzymaniem kursu teoretycznego połączonych. Radzie szkolnej miejscowej służy prawo podwyższenia ewentualnie zniżenia opłaty, także uwolnienia od połowy opłaty ubogich, odznaczających się w naukach uczennic na przedstawienie grona nauczycielskiego; jednak liczba uwolnionych nie ma przenosić $\frac{1}{4}$ ogółu uczennic.

III. Kurs praktyczny robót kobiecych.

§. 17. W myśl ustawy krajowej z dnia 2. lutego 1885 art. XI. urządza się kurs praktyczny robót kobiecych.

§. 18. Kurs ten obejmować będzie oddział krawiectwa i oddział białego szycia, a mianowicie obejmuje oddział białego szycia:

a) Naukę kroju bielizny w połączeniu z rysunkiem stosownym.

b) Ćwiczenia w szyciu ręcznym i maszynowym według najlepszych metod, z uwzględnieniem metody szalenfeldowskiej i poznanie towarów.

Oddział krawiectwa obejmuje zaś:

a) Naukę kroju sukien w połączeniu z rysunkiem stosownym.

b) Wykonanie robót według najnowszych metod z uwzględnieniem nauki o kolorach i stylach, tudzież towaroznawstwa.

Oprócz tego mogą być na kursie praktycznym wykładane:

a) Rachunki kupieckie w połączeniu z buchalterją.

b) Stylistyka handlowa.

c) Geografia handlowa.

§. 19. Czas trwania tego kursu, tudzież liczbę godzin nauki, oznacza Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rady szkolnej miejscowej.

§. 20. Na kurs praktycznych robót wpisać się mogą uczennice po ukończeniu z dostatecznym postępem szkoły wydziałowej, a także uczennice, które z takim postępem ukończyły tylko 4-klasową szkołę pospolitą lub wykazały wiadomości, odpowiadające tejże szkole, ale tylko pod tym warunkiem, że ukończyły 14-ty rok życia.

§. 21. Etat sił nauczycielskich powyższego kursu t. j. liczbę nauczycielek, ich stanowisko (czy stałe, czy tymczasowe), ich płace i inne pobory, tudzież ich emeryturę, uchwała Rada miejska i przedkłada do zatwierdzenia Radzie szkolnej krajowej.

§. 22. Warunkiem uzyskania posady jest świadectwo dojrzałości, uzyskane w seminaryum nauczycielskiem, oraz świadectwo z ukończonych z dobrym postępem kursów robót kobiecych w szkole fachowej.

Nauczycielki tak tymczasowe, jakoteż stałe mianuje w myśl art. 10. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 (Dz. u. k. Nr. 16) na przedstawienie Rady miejskiej Rada szkolna okręgowa.

§. 23. Przepisy dyscyplinarne, obowiązujące nauczycieli szkół ludowych, stosują się także do nauczycielek na kursie robót kobiecych. Sprawy ich dyscyplinarne należą jednak do Rady szkolnej okręgowej, a tylko kara wymieniona w art. 24. lit. e. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 (Dz. u. k. Nr. 16) zastrzeżoną jest orzeczeniu Rady szkolnej krajowej.

§. 24. Uczennice kursu praktycznego składają na ręce dyrekcji z początkiem każdego roku wpisowe 1 zł., a nadto z początkiem każdego miesiąca nauki opłatę w kwocie 2 zł. Opłaty te wpływają do kasy Rady szkolnej miejscowej i służyć będą na pokrycie wydatków z utrzymaniem kursu praktycznego połączonych. Co do podwyższenia lub niżenia, a względnie uwolnienia od połowy opłaty, obowiązują odnośne postanowienia §. 16. Uczennice kursu teoretycznego, uczęszczające na kurs robót, nie składają osobnej opłaty.

§. 25. Po ukończeniu kursu praktycznego lub teoretycznego otrzymuje uczennica świadectwo, stwierdzające postęp w naukach.

§. 26. Rada szkolna krajowa może na żądanie Rady miejskiej w miarę potrzeby rozszerzyć zakres nauki na kursach uzupełniających, tak praktycznym jak teoretycznym, a przeto zmienić postanowienia zawarte w §§. 12. i 18. statutu.

§. 27. Co do ingerencji dyrekcji zakładu do kursu praktycznego stosuje się w zupełności §. 15.; nadto obowiązana jest dyrekcja do składania rocznych sprawozdań Radzie szkolnej krajowej za pośrednictwem Rady szkolnej miejscowej, a względnie okręgowej.

§. 28. Rok szkolny rozpoczyna się dnia 1. września, a kończy 30. czerwca uroczystem zamknięciem z wystawą prac uczennic.

P. Antoni hr. Wodzicki wnosi głosowanie „en bloc“ nad powyższym projektem statutu.

Izba zgadza się na ten wniosek i uchwała w głosowaniu „en bloc“ cały projekt statutu. Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt statutu w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o 72 petycjach rozmaitych gron nauczycielskich, Rad szkolnych

miejsowych i wielu pojedynczych nauczycieli o poprawienie ich materialnego bytu, a mianowicie o petycjach L. s. 52 Rady szkolnej miejscowej w Zagórzcu, 118 Rady szkolnej miejscowej w Gniewczynie, 119 Rady szkolnej miejscowej w Chrzanowie, 120 zarządu szkoły ludowej w Łopatynie, 121 nauczycieli szkół ludowych w Krakowie, 122 nauczycieli ludowych z okręgu szkolnego tarnowskiego, 130 Tekli Borowieckiej, 131 Karoliny Cholewińskiej, 185 zarządu szkoły ludowej czteroklasowej w Tłumaczu, 212 Rady szkolnej miejscowej w Chrzanowie, 213 grona nauczycielskiego przy czteroklasowej szkole mieszanej w Turce, 214 nauczycieli czteroklasowej szkoły ludowej w Dąbrowie, 276 Rady szkolnej miejscowej w Czukwi, 277 grona nauczycieli szkoły wydziałowej z charakterem przemysłowym w Sokalu, 278 Bazylego Oleksiuka, 307 grona nauczycielskiego szkoły etatowej czteroklasowej męskiej w Jarosławiu, 308 zarządu szkoły ludowej w Bóbrce, 315 Rady szkolnej miejscowej w Nawaryi, 322 Bazylego Koreńca, 323 Józefa Adlera, 371 konkurencji szkolnej w Wyciążach, 372 nauczycieli szkół ludowych we Lwowie (o dodatek na pomieszkanie), 373 nauczycieli szkół ludowych we Lwowie (o podwyższenie dodatków pięcioletnich), 374 nauczycieli szkół ludowych we Lwowie (o podwyższenie płac), 377 Michała Gigonia, 378 Mikołaja Walaszka, 435 nauczycieli szkoły etatowej w Łyścu, 437 Karoliny Grychowskiej, 477 Rady szkolnej miejscowej w Trzemeśni, 483 Rady szkolnej miejscowej w Olszaniec, 484 Rady szkolnej miejscowej w Gdowie, 486 Bogumiła Hostynek, Ludwika Pierzchały i Stanisława Jaronia, 487 Ludwika Gogojewicza, 488 Władysława Rozenko, 538 nauczycieli czteroklasowej szkoły męskiej w Brzeżanach, 539 grona nauczycieli i nauczycielek w Wieliczce, 540 nauczycieli szkół ludowych w Przemyślu, 541 Stanisława Kapłańskiego, 621 Rady szkolnej miejscowej w Zakliczynie nad Dunajcem, 634 Rady szkolnej miejscowej w Mikołajowie, 641 Rady szkolnej miejscowej w Kulparkowie, 642 zarządu szkoły ludowej w Kleparowie, 643 Rady szkolnej miejscowej w Hołosku wielkim, 673 Rady szkolnej miejscowej w Libiążu małym, 675 zarządu szkoły ludowej dwuklasowej w Bieczynie, 676 zarządu oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu, 681 Julii Steinsberg i Maryi Dydyńskiej,

682 Heleny Christówny, 727 Rady szkolnej miejscowej w Bóbrce, 728 nauczycieli szkoły ludowej pięcioklasowej w Podgórzu, 729 grona nauczycieli szkoły ludowej czteroklasowej w Bóbrce, 730 grona nauczycielek szkoły pięcioklasowej żeńskiej w Podgórzu, 775 Wawrzyńca Kalickiego i Jana Trendota, 778 nauczycielek sześcioklasowej szkoły ludowej żeńskiej w Brzeżanach, 779 Katarzyny Pykoszówny i Stanisławy Zapalanki, 816 Rady szkolnej miejscowej w Ciężkowicach, 817 Rady szkolnej miejscowej w Bronowicach wielkich, 819 Karola Rokickiego, 863 Rady szkolnej miejscowej w Libiążu wielkim, 865 Wojciecha Topolskiego, 867 Julii Mathiaszowej, 917 Rady szkolnej miejscowej w Bronowicach małych, 942 grona nauczycieli pięcioklasowej szkoły ludowej w Tarnopolu, 943 grona nauczycielskiego żeńskiej szkoły wydziałowej w Tarnopolu, 974 Aleksandra Wareckiego, 988 nauczycielek nadetatowych szkół żeńskich w Przemyślu, 1.054 nauczycieli szkół ludowych z miejscowości: Zakopane, Poronin, Kościelisko, Zub-Suche i Biały Dunajec, 1.065 Michała Konowalca, 1.094 zwierzchności gminnej i Rady szkolnej miejscowej w Raniżowie, 1.131 Rady szkolnej miejscowej w Płaszowie, 1.133 nauczycieli szkoły ludowej w Zakliczynie nad Dunajcem, 1.134 nauczycielek szkoły żeńskiej w Jaśle.

Sprawozdawca poseł Zoll uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wszystkie tegoroczne petycje rozmaitych gron nauczycielskich, Rad szkolnych miejscowych, pojedynczych nauczycieli i nauczycielek o polepszenie ich materyalnego bytu, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby po zbadaniu okoliczności w nich przytoczonych, w razie zachodzących szczególnych stosunków w pewnych pojedynczych miejscowościach, na podstawie drugiego ustępu artykułu 12, przedłożył odpowiedni wniosek na następnej sesji sejmowej.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy miasta Brodów względem przeistoczenia

tamtejszej żeńskiej szkoły ludowej siedmioklasowej na żeńską szkołę wydziałową.

Sprawozdawca poseł Zoll uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową dokładnie zbadał, jakimi będą zwiększone koszta utrzymania żeńskiej szkoły ludowej w Brodach, gdyby ją przeistoczono na żeńską szkołę wydziałową z kursami uzupełniającymi tak praktycznym, jakoteż teoretycznym, aby następnie wszedł w rokowania z gminą powyższą względem przyjęcia na siebie tych kosztów, albo w całości albo w znaczniejszej ich części i odpowiedni wniosek przedłożył na najbliższej sesji sejmowej.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej:

a) z petycji Rochmy Kisterowej, wdowy po nauczycielu religii mojżeszowej w Mościskach, o wyjednanie prędkiego zaspokojenia zaległej płacy nauczycielskiej w kwocie 450 zł.;

b) z petycji Edwarda Zygmunta Motylewicza, nauczyciela w Butli, względem przyznania mu pierwszego pięcioletniego dodatku;

c) z petycji Antoniego Witkowieckiego, kierownika szkoły w Kupeczyńcach, względem przyznania mu czwartego dodatku pięcioletniego, licząc od 1. września 1889;

d) z petycji Jerzego Michałowskiego, nauczyciela szkoły etatowej w Mizuniu, względem przyznania mu pierwszego dodatku pięcioletniego od 29. lipca 1886;

e) z petycji Teodozyi Niklasowej, wdowy po ś. p. Franciszku Niklasie, kierowniku trzechklasowej szkoły w Baranowie, względem doliczenia w drodze łaski do jej pensji wdowiej wymiaru należytości od 50 zł., które jej mąż za kierownictwo pobierał.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawozdanie o petycji powyżej pod a) wymienionej, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę L. s. 975 Rochmy Kisterowej wdowy po nauczycielu religii mojżeszowej w Mości-
skach o wyjednanie prędkiego zaspokojenia zale-
głej płacy nauczycielskiej w kwocie 450 zł., od-
stępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do
zbadania i załatwienia.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji
bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawo-
zdanie o petycyi powyżej pod b) wymienionej,
z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę L. s. 677 Edwarda Zygmunta Moty-
lewicza, nauczyciela w Butli względem przyzna-
nia mu pierwszego pięcioletniego dodatku — od-
stępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do za-
łatwienia.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji
bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawo-
zdanie o petycyi powyżej pod c) wymienionej,
z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę L. s. 714 Antoniego Witkowskiego
kierownika szkoły w Kupezyńcach względem
przyznania mu czwartego dodatku pięcioletniego,
licząc od 1. września 1889 — odstępuje się c. k.
Radzie szkolnej krajowej do zbadania i załatwie-
nia w myśl istniejących przepisów.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji
bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawo-
zdanie o petycyi powyżej pod d) wymienionej,
z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę L. s. 777 Jerzego Michałowskiego,
nauczyciela szkoły etatowej w Mizuniu, względem
przyznania mu pierwszego dodatku pięcioletniego
od 29. lipca 1886 — odstępuje się c. k. Radzie
szkolnej krajowej do zbadania i załatwienia w myśl
istniejących przepisów.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji
bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawo-
zdanie o petycyi powyżej pod e) wymienionej,
z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę L. s. 543 Teodozyi Niklasowej,
wdowy po ś. p. Franciszku Niklasie, kierowniku
trzechklasowej szkoły w Baranowie, względem
doliczenia w drodze łaski do jej pensji wdowiej
wymiaru należytości od 50 zł., które jej mąż za
kierownictwo pobierał — odstępuje się Wydzia-
łowi krajowemu do zbadania w porozumieniu
z c. k. Radą szkolną krajową i do przedłożenia
odpowiedniego wniosku na najbliższej sesji sej-
mowej.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji
bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej:

a) z petycyi księży Józefa Szeligiewicza i ks.
Jana Lazarewicza z Kołomyi o wynagrodzenie
za udzielanie nauki religii w tamtejszych szko-
łach ludowych w czasie od 1. Stycznia 1890 do
1. Października 1890.

b) z petycyi zwierzchności gminnej w Bur-
sztynie względem przeniesienia emerytury wdowy
po nauczycielu Pauliny Tobijaszek na fundusz
krajowy;

c) z petycyi Wojciecha Dobrzańskiego, nau-
czyciela szkół ludowych na emeryturze, o umiesz-
czenie go przy jakiej szkole, lub o podwyższenie
emerytury lub umieszczenie go w jakim zakładzie
ubogich;

d) z petycyi kierowników szkół w Półwsiu
Zwierzynieckim, Prądniku Czerwonym i w Kro-
wodrzy o przyznanie dodatku za kierownictwo
według II. klasy plac nauczycielskich;

e) z petycyi Mikołaja Dwernickiego, kiero-
wnika cztero-klasowej szkoły męskiej w Kołomyi,
o przyznanie czwartego dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawo-
zdanie o petycyi powyżej pod a) wymienionej,
z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę L. s. 1164 księży Józefa Szeligie-
wicza i ks. Jana Lazarewicza z Kołomyi o wyna-

grodzenie za udzielanie nauki religii w tamtejszych szkołach ludowych w czasie od 1. Stycznia 1890 do 1. października 1890, — odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia w myśl istniejących przepisów.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawozdanie o petycji powyżej pod b) wymienionej, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1093 Zwierzchności gminnej w Bursztynie względem przeniesienia emerytury wdowy po nauczycielu, Pauliny Tobiaszsek, na fundusz krajowy — odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia w myśl istniejących przepisów.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawozdanie o petycji powyżej pod c) wymienionej z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1044 Wojciecha Dobrzańskiego nauczyciela szkół ludowych na emeryturze, o umieszczenie go przy jakiej szkole, lub o podwyższenie emerytury lub umieszczenie w jakim zakładzie ubogich — odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia przy rozdawaniu zapomóg.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawozdanie o petycji powyżej pod d) wymienionej, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1132 kierowników szkół w Półwsiu zwierzynieckim, Prądniku czerwonym i w Krowodrzy o przyznanie dodatku za kierownictwo według II. klasy płac nauczycielskich — odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia w myśl obowiązujących przepisów.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca poseł Zoll odczytuje sprawozdanie o petycji powyżej pod e) wymienionej, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1161 Mikołaja Dwernickiego kierownika 4-o klasowej szkoły męskiej w Kołomyi o przyznanie 4go dodatku pięcioletniego — odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia w myśl istniejących przepisów.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji L. s. 116 gminy Zalipie, w sprawie wyłączenia jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żabnie a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dąbrowej.

Sprawozdawca poseł Rożankowski odczytuje sprawozdanie komisji prawniczej w powyższym przedmiocie, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim nad petycją L. s. 116 gminy Zalipie, w sprawie przeniesienia jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żabnie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dąbrowej — przechodzi do porządku dziennego.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia miejscowości Zapałów z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lubaczowie i c. k. Starostwa w Cieszanowie do okręgu c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Jarosławiu.

Sprawozdawca poseł Rożankowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim nie uznając na razie potrzeby przeniesienia miejscowości Zapałów z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lubaczowie

i c. k. Starostwa w Cieszanowie do okręgu c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Jarosławiu, nad sprawą tą przechodzi do porządku dziennego.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Przed przystąpieniem do następnego porządku dziennego przemawia poseł Gorayski i uprasza Marszałka krajowego o zarządzenie odczytania złożonego wniosku naglącego.

Sekretarz p. Antoni hr. Wodzicki odczytuje ten wniosek w brzmieniu następującem:

Wniosek naglący.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

I. Ażeby wobec zaprowadzonych oraz świeżo zamierzonych reform taryfowych na kolejach węgierskich, zmierzających do uzyskania dla eksportu węgierskiego wyjątkowego i przeważnego stanowiska, które wykluczyłyby musiały nie tylko z węgierskich ale i światowych targów płody austriackie a w pierwszym rządzie galicyjskie, jako najbardziej oddalone od rynków zbytu, — zaprowadził wyjątkowe taryfy dla płodów rolniczych i przemysłu rolniczego (drzewa, materiału tartego, mąki, spirytusu i t. d. i t. d.).

II. Ażeby wobec zaprowadzonej przez Rząd węgierski tak zwanaj „Überfuhrgebühr“ nakładającej na produkta galicyjskie od 25 do 45 zł. od wagonu w kierunku do Węgier na stacjach granicznych Orlo, Mezó-Laborez i Ławoczne, te opłaty, jako sprzeciwiające się związkowi cłowo-handlowemu z Węgrami usunął, lub też na stacjach granicznych podobną „Überfuhrgebühr“ na produkta węgierskie zaprowadził.

III. Ażeby wobec zniesienia na kolejach węgierskich wszelkich taryf wyjątkowych dla nafty galicyjskiej i zastosowania do niej wysokich taryf lokalnych, te same taryfy zastosował do nafty węgierskiej na kolejach państwowych austriackich, oraz wpłynął na koleje prywatne, ażeby podobne taryfy zaprowadziły.

IV. Ażeby obniżył taryfy przewozowe austriackie na 0.10 ct. od etn. met. i kilometra dla produktów naftowych, robiąc użytek z przysługującego mu prawa kontrolowania taryf kolei pól-

nocnej i obniżenia ich, jeżeli dochody tej kolei przewyższają 10%.

Gorayski w. r.

Jaworski, W. Gnoiński, S. Koziobrodzki, K. Horodyski, Słonecki, L. Wodzicki, Fruchtman, Vivien, Puzyna, J. Gnoiński, Mazaraki, Żardecki, Potoczek, Stręk, Mizia, Skrzyński, Polanowski, A. Jędrzejowicz, Dembowski, Ziemiałkowski, St. Tarnowski jun., Dydyński, Rey, Weigel, T. Langie, Ed. Jędrzejowicz, Męciński, Scipio, Zoll, Struszkiewicz, Krynicki, Micewski, Szeliski, Okuniewski, Rożankowski, Kowalski, Hamorak, Romańczuk, Siczyński, Korol, Czartoryski, ks. Sawa, Bobczyński, Klemensiewicz, Lenartowicz, Paleh, Abrahamowicz, Midowicz, Zbyszewski, Merunowicz, Rogoyski, Dworski, Goldman, Kramarczyk, Borkowski, Marchwicki, Michalski, St. Jędrzejowicz, Fr. Jędrzejowicz, Z. Kozłowski, Wł. Wolański, Niezabitowski, Ochrymowicz, Gniewosz, Biliński, W. Kozłowski, Chamiec, J. Stadnicki, Zamoyski, Lasocki, A. Wodzicki, Rutowski.

Przemawia poseł Gorayski.

Przemawia Marszałek pod względem formalnym.

Poseł Gorayski wnosi odesłanie swego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba popiera nagłość wniosku posła Gorayskiego.

Marszałek otwiera rozprawę nad tym wnioskiem i udziela głosu posłowi Gorayskiemu do uzasadnienia takowego.

Przemawia poseł Gorayski.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem posła Gorayskiego, odesłanie jego wniosku do komisji administracyjnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o szkołach rolniczych i folwarku w Dublinach.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 15. paździer-

nika 1890 roku l. 44.054 o szkołach rolniczych i folwarku w Dublinach.

II. Ustępy A. I. 1, 2, 3, II. 9, 10, 11, ustanowionego uchwałami sejmowemi z 8. kwietnia i 10. października 1878 etatu osób i płac grona nauczycielskiego krajowej wyższej szkoły rolniczej i krajowej praktycznej szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublinach, tracą moc obowiązującą i mają opiewać, jak następuje:

A. Grono nauczycielskie krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublinach składa się:

I. z siedmiu stałych profesorów fachowych, z których jeden jest równocześnie dyrektorem zakładu tudzież dyrektorem krajowej praktycznej szkoły parobków i dozorców gospodarskich;

II. z dwóch stałych adjunktów;

III. z odpowiedniej liczby docentów.

1. 1. Stali profesorowie fachowi i adjunkci wyższej szkoły rolniczej, tudzież stali nauczyciele szkoły parobków są urzędnikami krajowymi ze wszystkimi prawami i obowiązkami, określonymi w ustawie służby krajowej i uchwale Wysokiego Sejmu o etacie i płacach urzędników i sług Wydziału krajowego z 3. stycznia 1874.

2. Pierwszy profesor fachowy wyższej szkoły rolniczej a równocześnie dyrektor obydwóch zakładów, otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera:

roczną stałą płacę w kwocie . . .	2.400 zł.
dodatek aktywalny w rocznej kwocie . . .	360 „
i dodatek pięcioletni	300 „

3. a) Trzech stałych profesorów fachowych wyższej szkoły rolniczej otrzymuje wolne pomieszkanie i pobiera:

roczną stałą płacę w kwocie . . .	2.000 zł.
dodatek aktywalny w rocznej kwocie . . .	360 „
i dodatek pięcioletni	200 „

b) Trzech stałych profesorów fachowych wyższej szkoły rolniczej otrzymuje również wolne pomieszkanie i pobiera:

roczną stałą płacę w kwocie . . .	1.300 zł.
dodatek aktywalny w rocznej kwocie . . .	240 „
i dodatek pięcioletni	200 „

c) Dwóch stałych adjunktów wyższej szkoły rolniczej pobiera obok wolnego pomieszkania:

stałą roczną płacę w kwocie . . .	1.000 zł.
dodatek aktywalny w rocznej kwocie . . .	200 „
i dodatek pięcioletni	100 „

II. 9. Docenci wyższej szkoły rolniczej jako też nauczyciel niestały (docent) szkoły parobków nie są urzędnikami krajowymi, a o wysokości ich wynagrodzenia stanowi każdorazowy budżet funduszu krajowego.

10. Stanowisko docentów, ich prawa i obowiązki określają bliżej statuta organizacyjne krajowej wyższej szkoły rolniczej i krajowej praktycznej szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublinach, tudzież regulamina i instrukcyje.

III. Na pokrycie wydatków wynikających z uregulowania płac profesorów krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublinach Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1891 dodatkowy kredyt w kwocie 1.860 zł. i upoważnia Wydział krajowy do przyznania dodatku osobistego tym profesorom, którzyby wskutek uregulowania płac mniejsze od dotychczasowych poborów otrzymali wynagrodzenie. a to na tak długo, dopóki różnica przez awans lub przyrost dodatków pięcioletnich nie będzie wyrównaną.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby obmyślił plan, normujący emeryturę profesorów tracących kwinkwenia i którzy w czasie przejścia na emeryturę nie będą korzystali z zamierzonego polepszenia.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył szczegółowy plan i kosztorys budynku, przeznaczonego na internat dla czterdziestu uczniów oraz statut organizacyjny i instrukcyę dla internatu.

VI. Na wygotowanie planów i kosztorysów budynku dla internatu, oraz na przygotowanie materiałów, otwiera Sejm Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 10.000 zł.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ułożyć nowy regulamin dla szkoły ze zmianą przepisów, co do warunków przyjęcia, dyscypliny

i egzaminów. Regulamin ten ma obowiązywać aż do otwarcia internatu.

VIII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia reszty wynagrodzenia na zniesione prawo propinacyi w Dublinach na pokrycie wydatków budowy domu mieszkalnego dla profesorów wyższej szkoły i otwiera mu nadto na ten cel kredyt wysokości 800 zł.

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na majątność dublańską pożyczki hipotecznej w kwocie 8.400 zł., spłacalnej przez amortyzację i do użycia uzyskanego z tej pożyczki funduszu na pokrycie reszty kosztów budowy i urządzenia gorzelnii w Dublinach.

X. Na pokrycie szkoły gorzelniczej w r. 1891 Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu dodatkowy kredyt wysokości 1.000 zł.

W rozprawie ogólnej przemawia poseł Stanisław Jędrzejowicz i stawia następujący wniosek w miejsce ustępu II wniosków komisji:

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przedkładając wniosek w przedmiocie utworzenia i zorganizowania Internatu przy szkole Dublańskiej, przedłożył jednocześnie projekt reorganizacji etatu i płac nauczycieli przy wyższej szkole Dublańskiej a to na podstawie sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego.

Przemawia członek Wydziału krajowego poseł Wereszczyński.

Podczas przemówienia posła Wereszczyńskiego przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Przemawia poseł Władysław hr. Koziebrodzki.

Przemawia poseł Kozłowski Zygmunt.

Podczas przemówienia posła Zygmunta Kozłowskiego Marszałek odbiera przewodnictwo na powrót.

Przemawia Marszałek w kwestyi formalnej.

Przemawia poseł Niedzielski w kwestyi formalnej.

Marszałek odpowiada w kwestyi formalnej.

Przemawia poseł Antoniewicz.

Za zgodą Izby Marszałek o godzinie 12 min. 45 po południu przerywa posiedzenie na pół godziny.

Po przerwie podejmuje Marszałek posiedzenie na nowo o godzinie 1 minut 40 i konstatuje, że Izba jest w komplecie.

Marszałek podaje do poparcia wnioski posła Stanisława Jędrzejowicza.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia sprawozdawca.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca odczytuje punkt I. wniosków komisji.

Izba uchwała punkt I. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca odczytuje punkt II. wniosków komisji.

Marszałek otwiera rozprawę nad tym punktem, tudzież nad wnioskiem posła Stanisława Jędrzejowicza.

Przemawiają posłowie Abrahamowicz, Władysław hr. Koziebrodzki.

Przemawia członek Wydziału krajowego poseł Wereszczyński.

Izba uchwała zamknięcie dyskusji.

Przemawiają zapisani do głosu posłowie Abrahamowicz, Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia sprawozdawca.

Przystąpiono do głosowania.

Marszałek poddaje pod głosowanie wnioski posła Stanisława Jędrzejowicza.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Marszałek podnosi, iż przez uchwalenie wniosku posła Jędrzejowicza odpadają ustępy II, III, IV wniosków komisji.

Sprawozdawca odczytuje ustępy V, VI, VII, VIII, IX i X wniosków komisji.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie ustępy V, VI, VII, VIII, IX i X zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji słuchaczy szkoły Dublańskiej rolniczej, szkoły weterynaryi i szkoły Politechnicznej we Lwowie, oraz młodzieży z Czytelni akademickiej we Lwowie, w sprawie wydalonych uczniów szkoły Dublańskiej.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji z petycji powyższej, w następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją L. s. 324 uczniów szkoły dublańskiej, szkoły weterynaryi, młodzieży czytelnicy akademickiej i słuchaczy politechniki, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na rok 1891.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje wnioski komisji jak następuje:

Budżet szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na rok 1891.

Wydatki.

Rub. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, a) płaca 2.000 zł. b) dodatek aktywalny 360 zł., c) trzy dodatki pięcioletnie 600 zł. razem	2.960 zł.
Poz. 2. Profesor fachowy, drugi a) płaca 1.300 zł., b) dodatek aktywalny 240 zł., c) trzy dodatki pięcioletnie 600 zł., razem	2.140 „
Poz. 3. Profesor fachowy, drugi a) płaca 1.000 zł., b) dodatek aktywalny 240 zł. razem	1.240 „
Poz. 4. Dwóch nauczycieli-adjunktów do nauk podstawowych i zawodowych, płace po 800 zł. i dodatki aktywalne po 160 zł., razem	1.920 „
Poz. 5. Docenci (nauczyciele-pomoćnicy): a) języka polskiego i niemieckiego 480 zł., b) geografii fizycznej i politycznej 240 zł., c) fizyki eksperymentalnej 240 zł. tudzież meteorologii i klimatologii 180 zł., d) chemii ogólnej 300 zł., e) chemii technologicznej 300 zł., f) geometrii wykreślnej i mechaniki zastosowanej 450 zł. g) ekonomii społecznej i zastosowanej do leśnictwa 200 zł., h) ustaw ogólnych i leśnych 200 zł., i) encyklopedyi rolnictwa 300 zł., k) rachunkowości 120 zł., razem	3.010 „
Suma rubryki I.	11.270 zł.

Rubr. II. Koszta administracyi.

Poz. 6. Druki, inseraty, portorya i inne wydatki kancelaryjne	200 zł.
Poz. 7. Podatki	20 „
Poz. 8. Ubezpieczenie budynków i zbiorów	60 „
Poz. 9. Opał i oświetlenie	400 „
Poz. 10. Utrzymanie budynków	150 „
Poz. 11. Wewnętrzne urządzenie:	
a) utrzymanie 50 zł., b) uzupełnienie w wydatkach nadzwyczajnych 150 zł. razem	200 „
Poz. 12. a) Dozorca domu i pomocnik dozorecy	540 „
Poz. 12. b) Na postawienie szopy w ogrodzie przy szkole lasowej, na postawienie domku dla dozorecy i małej szklarni na Szumanówce, oraz na reparacye ogrodzenia tegoż ogrodu (wydatek nadzwyczajny)	1.000 „
Suma rubryki II.	2.570 zł.

Rubr. III. Środki naukowe.

Poz. 13. Biblioteka i czytelnia	300 zł.
Poz. 14. Laboratoria: a) chemii ogólnej i technologicznej 90 zł., b) botaniczno-fizyologiczne 60 zł., razem	150 „
Poz. 15. Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń: a) do geografii fizycznej i politycznej w wydatkach zwyczajnych 10 zł. i w nadzwyczajnych 50 zł. (razem 60 zł.), b) do fizyki w wydatkach zwyczajnych 20 zł., c) do meteorologii i klimatologii, w wydatkach zwyczajnych 20 zł. i w nadzwyczajnych 50 zł. (razem 70 zł.), d) do geometrii wykreślnej i mechaniki, w wydatkach zwyczajnych 50 zł. i w nadzwyczajnych 150 zł. (razem 200 zł.), e) do inżynierii leśnej w wydatkach zwyczajnych 50 zł. i w nadzwyczajnych 100 zł. (razem 150 zł.), f) do botaniki, fizyologii, geognozyi, mineralogii i zoologii, w wydatkach zwyczajnych 60 zł., g) do technologii chemicznej, w wydatkach zwyczajnych 50 zł. i w nadzwyczajnych 50 zł. (razem 100 zł.), h) do leśnictwa	

w ogóle, w wydatkach zwyczajnych	
150 zł., razem	810 zł.
Poz. 16. Wycieczki naukowe z uczniami	800 „
Poz. 17. Utrzymanie ogrodu: a) przy szkole 100 zł., b) na Szumanówce 200 zł., razem	300 „
Suma rubryki III.	2.360 zł.

Rubr. IV. Spłata pożyczki.

Poz. 18. Bankowi krajowemu we Lwowie spłata kapitału i odsetek	400 zł.
Suma wydatków	16.600 zł.

Sprawozdawca podnosi, że w drukowanym sprawozdaniu komisji budżetowej obliczone były wydatki szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na sumę 15.280 zł. a wskutek uchwał Izby na wniosek komisji gospodarstwa krajowego suma wydatków zwiększoną została o kwotę 1.320 zł. mianowicie: a) w rubr. I. poz. 4. przybył wydatek 320 zł. jako dodatek aktywalny dla dwóch nauczycieli adjunktów po 160 zł., b) w rubryce II. przybył wydatek w sumie 1.000 zł. zamieszczony pod poz. 12 b).

Z powyższych powodów proponuje komisya sumę wydatków w kwocie 16.600 zł.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie rubryki I. II. III. i IV. i sumę wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. poz. 1. Zasiłek z c. k. Skarbu Państwa	5.000 zł.
Rubr. II. poz. 2. Opłaty od uczniów: a) wpisowe od 15 nowych po 2 zł., 30 zł., b) czesne od 33 po 10 zł., ogółem 330 zł., razem	360 „
Rubr. III. poz. 3. Czynsz dzierżawny z ogrodu doświadczalnego na Szumanówce	100 „
Suma dochodów	5.460 zł.
W porównaniu z wydatkami	16.600 zł.
Okazuje się niedobór	11.140 zł.

Izba w głosowaniu uchwala rubryki I., II. i III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje niedobór w sumie 11.140 zł. w. a. do pokrycia z funduszu krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu wyższej szkoły rolniczej, szkoły parobków, kursu gorzelnianego i folwarku w Dublanach na rok 1891.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wnioski komisji jak następuje:

Budżet wyższej szkoły rolniczej w Dublanach na rok 1891.

Wydatki.

Rubr. I. Płace profesorów i docentów.

Poz. 1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca 2.360 zł., dodatki pięcioletnie 400 zł.	2.760 zł.
Poz. 2. Sześciu profesorów fachowych, płaca po 1.440 zł., dodatki pięcioletnie dla dwóch po 600 zł., dla dwóch po 400 zł., dodatek osobisty dla jednego 300 zł.	10.940 „
Poz. 3. Dwóch adjunktów, płaca po 800 zł., dodatek osobisty dla jednego 200 zł.	1.800 „
Poz. 4. Trzech asystentów, płaca po 600 zł.	1.800 „
Poz. 5. Docent fizyki	800 „
Poz. 6. „ weterynaryi	480 „
Poz. 7. „ leśnictwa	240 „
Poz. 8. „ ustaw rolnych	360 „
Poz. 9. „ ogrodnictwa	200 „
Poz. 10. „ melioracyi	240 „
Poz. 11. „ zoologii	360 „
Poz. 12. „ historii i literatury polskiej	600 „
Suma rubryki I.	20.580 zł.

Rubr. II. Inne płace.

Poz. 13. Lekarz zakładowy	400 zł.
Poz. 14. Dr. Skałkowski emerytowany lekarz	200 „
Poz. 15. Berta Auowa wdowa, dożywocie	300 „
Poz. 16. Aleks. Kahane wdowa „	600 „
Poz. 17. Kapelan	300 „
Poz. 18. Kasyer zarazem rachmistrz	600 „
Poz. 19. Pisarz dyrekeyi	480 „
Poz. 20. Remuneracye pomocnika w bibliotece	100 „
Suma rubryki II.	2.980 zł.

Rubr. III. Zaslugi.

Poz. 21. Sluga szkolny z ubraniem	290	zł.
Poz. 22. Dwóch stróżów domowych	420	"
Poz. 23. Preparator i usługa w labora- toryum w wydatkach zwyczajnych 1.200 zł., w nadzwyczajnych 50 zł., razem	1.250	"
Poz. 24. Pasiecznik i dozorca pola do- świadczalnego	180	"
Poz. 25. Mudryk Wiktorya, wdowa po dozorecy, jednorazowo	50	"
Suma rubryki III.	2.190	zł.

Rubr. IV. Koszta administracyi.

Poz. 26. Zarząd: a) potrzeby kancela- ryjne 100 zł., b) druki i inseraty 100 zł., c) portorya i posyłki 70 zł., d) koszta podróży dyrekeyi 200 zł., razem	470	"
Poz. 27. Opał	1.050	"
Poz. 28. Oświetlenie	300	"
Poz. 29. a) Utrzymanie budynków i ogrodzeń	1.000	"
b) Na wykończenie domu mieszkal- nego profesora, w wydatkach nadzw- yczajnych	3.100	"
Poz. 30. Utrzymanie dziedzińca	100	"
Poz. 31. Ubezpieczenie budynków	400	"
Poz. 32. Najem pomieszkań	412	"
Poz. 33. Płaca kominiarza	90	"
Poz. 34. Sprzęty i ruchomości: a) utrzy- manie 120 zł., b) uzupełnienie no- wych (wydatek nadzwyczajny) 270 zł., razem	390	"
Poz. 35. Koszta przewozu prelegentów	1.400	"
Poz. 36. Koszta lustracyi zakładu	100	"
Poz. 37. Koszta nabożeństwa	50	"
Poz. 38. Apteka i rozmaite inne	100	"
Suma rubryki IV.	8.962	"

Rubr. V. Potrzeby naukowe.

Poz. 39. Eksperymenta przy wykładach	300	zł.
Poz. 40. Zbiory i muzea, utrzymanie i uzupełnienie, w wydatkach zwyczaj- nych 1.010 zł., w nadzwyczajnych 600 zł., razem	1.610	"
Poz. 41. Laboratoria: a) laboratorium rolnicze, potrzeby zwyczajne	225	"

zaś jako nadzwyczajne, na przykupno przyrzędu do oznaczenia tłuszczu 20 zł. (Soxleta) i przyrzędu Schönego 30 zł. (wydatek nadzwyczajny)	50	zł.
b) laboratorium chemiczne	600	"
c) laboratorium roślinno-fizyologiczne w wydatkach zwyczajnych 250 zł., w nadzwyczajnych 150 zł., razem	400	"
d) laboratorium zoologiczne	200	"
Poz. 42. Biblioteka i czytelnia: a) na przykupno dzieł 500 zł., b) na opra- wę książek 50 zł., c) czasopisma za- wodowe dla laboratoryów i czytelnia 450 zł., razem	1.000	"
Poz. 43. Utrzymanie pola doświadczal- nego	350	"
Poz. 44. Wycieczki naukowe z uczniami	500	"
Poz. 45. Utrzymanie pasieki	30	"
Poz. 46. Ogród: a) płaca ogrodnika 600 zł. b) utrzymanie ogrodu 400 zł., c) druk katalogu 25 zł., razem	1.025	"
pozyceę pod d) preliminowaną wykre- śliła się, albowiem w rubryce IV. p. 29 a) mieści się ryczałtowa kwota na utrzymanie budynków.		
Poz. 47. Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty ponoszone wskutek zastosowania stanu inwen- tarza do potrzeb szkoły	1.000	"
Suma rubryki V.	7.290	zł.

Rubr. VI. Podatki i opłaty.

Poz. 48. Podatek gruntowy i domowy	66	zł.
zaś pozyceę 48 na stacye kontroli na- sion, uznała komisya za stosowne wy- kreślić, gdyż już w roku ubiegłym nie było zgłoszeń, a jest wskazaniem, aby taka stacya kontroli nasion i sztucznych nawozów powstała przy uniwersytecie rolniczym w Krakowie.		

Rubr. VII. Budowa internatu.

Poz. 49. Na przygotowanie materiału do budować się mającego internatu wydatek nadzwyczajny	10.000	zł.
Suma wydatków	52.068	zł.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ru-
bryki I., II., III., IV., V., VI., VII. wydatków,
zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa 5.500 zł.

Rubr. II. poz. 2. Subwencya z funduszu kultury krajowej 3.433 „

Rubr. III. Opłaty od uczniów:

Poz. 3. Wpisowe i czesne od 70 uczniów 7.350 „

Poz. 4. Opłaty od uczniów za ćwiczenia w laboratorjach 500 „

Poz. 5. Od 70 uczniów po 4 zł. na bibliotekę 280 „

Poz. 6. Od 70 uczniów na usługę 780 „

Rubr. IV. poz. 7. Dochód z pasieki 230 „

Rubr. V. poz. 8. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu 250 „

Rubr. VI. poz. 9. a) z sprzedaży obli-gów prop. indemniz. (dochód nadzwyczajny) 2.290 „

b) Zaciągnąć się mająca pożyczka hipoteczna na pokrycie kosztów budowy gorzelnii (dochód nadzwyczajny) 24.500 „

Suma dochodów 45.113 zł,

która w porównaniu z wydatkami 52.068 „

okazuje niedobór 6.955 zł.

Izba w głosowaniu uchwala rubryki I., II., III., IV., V. i VI. dochodów, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje niedobór w sumie 6.955 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Budżet szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach na rok 1891.

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. a) Nauczyciel fachowy -- zł.

b) Zastępstwo nauczyciela fachowego (wydatek nadzwyczajny) 1.375 „

Poz. 2. Dwóch nauczycieli pomocniczych, płaca 600 zł. i 500 zł. dodatek osobisty dla jednego 200 zł, i dodatek pięcioletni dla jednego 100 zł. 1.400 „

Poz. 3. Docent weterynaryi 150 „

Poz. 4. Katecheta 200 zł.

Poz. 5. Instruktor robót ręcznych 540 „

Suma rubryki I. 3.665 zł.

Rubr. II. Koszta administracyjne.

Poz. 6. Zarząd: a) remuneracya dyrektora 400 zł., b) potrzeby kancelaryjne, inseraty, druk i portorya, 100 zł., razem 500 zł.

Poz. 7. Opał i oświetlenie 240 „

Poz. 8. Utrzymanie budynku szkolnego i ruchomości, ubezpieczenie i kominiarz 300 „

Poz. 9. Koszta nabożeństwa obrządku grecko-katolickiego 300 „

Suma rubryki II. 1.340 zł.

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

Poz. 10. Stołowanie 36 uczniów po 144 zł. 5.184 „

Poz. 11. Odzież, pościel i pranie dla 36 uczniów po 60 zł. 2.160 „

Suma rubryki III. 7.344 zł.

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

Poz. 12. Zaprzęgi do demonstracyi 80 zł.

Poz. 13. Przybory do pisania i nauki uczniów 120 „

Poz. 14. Przykupno zwierząt do sekeyj 30 „

Poz. 15. Przykupno modeli machin i narzędzi 200 „

Suma rubryki IV. 430 zł.

Rubr. V. poz. 16. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej 40 zł.

Suma wydatków 12.819 zł.

Izba w głosowaniu uchwala rubryki I., II., III., IV. i V. wydatków, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody:

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa 1.500 zł.

Rubr. II. Opłaty i datki.

Poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów 480 zł.

Poz. 3. Datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i innych 360 „

Suma rubryki II. 840 zł.

Rubr. III. poz. 4. Zarobek 36 uczniów
po 18 zł. 648 zł.

Suma dochodów . . . 2.988 zł.

W porównaniu z wydatkami . . . 12.819 „

okazuje się niedobór . . . 9.831 zł.

Izba w głosowaniu uchwala rubryki I., II. III. dochodów, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie 9.831 zł.

Sprawozdawca czyta:

Budżet kursu gorzelnictwa w Dublanach na rok 1891.

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Kierownik kursu 250 zł

Poz. 2. Prelegenci za wykłady od a) do h) włącznie 1.125 „

Poz. 3. Kurs październikowy jako wydatek nadzwyczajny 1.000 „

Rubr. II. Koszta administracji.

Poz. 4. Druki, inseraty, portorya 15 „

Poz. 5. Koszta przewozu prelegentów 30 „

Rubr. III. Potrzeby naukowe.

Poz. 6. Szkole rolniczej w Dublanach za użycie laboratorium 40 „

Poz. 7. Książki i czasopisma 45 „

Rubr. IV. poz. 8. Zapomogi dla uczniów 250 „

Rubr. V. poz. 9. Rozmaite drobne 5 „

Suma wydatków . . . 2.760 zł.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I, II, III, IV i V wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k.

Skarbu państwa 1.500 zł.

Rubr. II. poz. 2. Opłaty od uczniów 480 „

Suma dochodów . . . 1.980 zł.

W porównaniu z wydatkiem . . . 2.760 zł.

Okazuje się niedobór . . . 780 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I i II dochodów zgodnie z wnioskiem komisji bez roz-

prawy i przyjmuje niedobór w sumie 780 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Budżet Folwarku w Dublanach na rok 1891.

Wydatki.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.

Poz. 1. Płace i zasługi wraz z wynagrodzeniem administratora i częścią płacy kasyera 200 zł. 1.600 zł.

Poz. 2. Najem robotnika 3.000 „

Poz. 3. Dokupno i zmiana nasienia 300 „

Poz. 4. Dokupno nawozów dopełniających 400 „

Poz. 5. Dokupno karmy (owsa, grysu, makuchów i t. d.) 2.500 „

Poz. 6. Zastąpienie zużytych koni i uprzęży 300 „

Poz. 7. Utrzymanie budynków i ogrodzeń 150 „

Poz. 8. Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni. 260 „

Poz. 9. Utrzymanie rowów i dróg 50 „

Poz. 10. Wywóz stawarki i urządzenie stawów (wydatek nadzwyczajny) 300 „

Poz. 11. Melioracye łąk (wydatek nadzwyczajny) 500 „

Poz. 12. Drenowanie pól (wydatek nadzwyczajny) 600 „

Poz. 13. Zabezpieczenie od pożaru i zarazy 300 „

Poz. 14. Kuchnia folwareczna 200 „

Poz. 15. Koszta kancelaryjne 25 „

Poz. 16. Światło i smarowidło 50 „

Poz. 17. Kultura lasu i plantacye nieużytków 100 „

Poz. 18. Rogatki, posyłki i jazdy w interesach folwarku 100 „

Suma rubryki I. . 10.735 zł.

Rubr. II. poz. 19. Cegielnia 500 „

Rubr. III. Podatki i opłaty.

Poz. 20. Podatek gruntowy i domowy 550 „

Poz. 21. Należyżość od przeniesienia własności folwarku, siódma rata . . .	268 zł.
Poz. 22. Należyżość konkurencyjna na budowę cerkwi w Malechowie (wydatek nadzwyczajny)	784 „
Suma rubryki III.	1.602 zł.

Rubr. IV. Spłata kapitałów i odsetków dłużnych.

Poz. 23. Bankowi krajowemu we Lwowie: umorzenie pożyczki 16.500 zł. — 1. i 2. rata kapitału wraz z odsetkami	825 „
Poz. 24. Renta c. k. galic. Towarzystwu gospodarczemu	1.600 „
Suma rubryki IV.	2.425 zł.

Rubr. V. poz. 25. Rozmaite nieprzewidziane	50 „
Suma wydatków	15.312 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I, II, III, IV i V wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Dochody z gospodarstwa.

Poz. 1. a) Ze sprzedaży ziemiopłodów 7.500 zł. b) Za owies i siano dostarczone szkołom 600 zł. razem	8.100 zł.
Poz. 2. Z wynajętych ról, łąk i pastwisk	900 „
Poz. 3. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:	
a) Krowiarnia: α) mleko 4.000 zł. β) przychówek 400 zł. γ) braki i opasy 600 zł. razem	5.000 „
b) Nierogaczna	120 „
c) Owce	40 „
d) Ryczałt od szkół rolniczych za straty, wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb szkół	1.000 „
Poz. 4. Z lasu i stawów	280 „
Suma rubryki I.	15.440 zł.

Rubr. II. poz. 5. Z cegielni	600 „
--	-------

Rubr. III. Dochody z propinacyi i polowania.

Poz. 6. Z obligów propinacyjnych (4% od kapitału 5.750 zł.)	230 zł.
---	---------

Poz. 7. Czynnysz z karczmy i dodanych gruntów	150 zł.
Poz. 8. Z polowania	25 „
Suma rubryki III.	405 zł.

Rubr. IV. poz. 9. Rozmaite nieprzewidziane	50 „
Suma dochodów	16.495 zł.

W porównaniu z wydatkami 15.312 „

okazuje się nadwyżka dochodów 1.183 „

Izba w głosowaniu uchwala Rub. I, II, III i IV dochodów zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta wnioski komisji budżetowej do poz. preliminarza 193. „Torfiarnia w Dublanach“ w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

a) Poleca się Wydziałowi krajowemu, by poczynszy od 1. stycznia 1891 zaniechał eksploatacyi torfu w Dublanach, na rachunek funduszu krajowego prowadzoną, i aby do najbliższej sesji sejmowej przygotował odpowiedni projekt stałego uregulowania tej sprawy.

b) Poz. 193 na wydatki torfiarni w Dublanach nie się nie preliminaruje.

c) W poz. 34 dochodów za częściową sprzedaż pozostałego z wyrobu r. 1890 torfu 5.000 zł.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia sprawozdawca.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustępy a), b), i c) zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Spawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach na rok 1891.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wniosek komisji w brzmieniu następującem:

Budżet krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence na rok 1891.

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, (a) płaca 1.200 zł. b do-

datek aktywalny 140 zł., c) dodatek pięcioletni 200 zł. — razem . . .	1.540 zł.
Poz. 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, a) płaca 720 zł., b) dodatek aktywalny 60 zł., c) dodatek pięcioletni 100 zł., — razem	880 zł.
Poz. 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, a) płaca 480 zł., b) dodatek na wikt 120 zł., — razem	600 zł.
Poz. 4. Nauczyciel do nauk elementarnych, a) płaca 500 zł. b) dodatek aktywalny 50 zł., — razem . . .	550 „
Poz. 5. Nauczyciel pomocniczy do nauki weterynaryi	150 „
Poz. 6. Katecheta obrz. łac. i grec. kat.	200 „
Suma rubryki I.	3.920 zł.

Rubr. II. Koszta administracyi.

Poz. 7. Zarząd: a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya 100 zł., b) sługa szkolny 240 zł., — razem	340 zł.
Poz. 8. Opał	500 „
Poz. 9. Oświetlenie	100 „
Poz. 10. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz) w wydatkach zwyczajnych 200 zł., w nadzwyczajnych 380 zł., — razem . . .	580 „
Poz. 11. Sprzęty i ruchomości w wydatkach zwyczajnych 100 zł., w nadzwyczajnych 180 zł., — razem . . .	280 „
Poz. 12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	400 „
Poz. 13. Należytość rządowa od przeniesienia własności gruntów szkolnych, z wymierzonych 463 zł. 75 ct. spłacalnych w 10 latach, 6-ta rata .	46 „
Suma rubryki II.	2.246 zł.

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

Poz. 14. i 15. Stołowanie, odzież, posćciel i pranie dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500 zł.
Poz. 16. Lekarz, apteka i różna inne .	100 „
Suma rubryki III.	4.600 zł.

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

Poz. 17. Przybory do nauki i pisania

dla uczniów (papier, zeszyty, książki, mapy i t. d.)	120 zł.
Poz. 18. Środki naukowe: a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji i ćwiczeń praktycznych 150 zł., b) biblioteka i czytelnia 80 zł. — razem	230 „
Poz. 19. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	100 „
Suma rubryki IV.	450 zł.

Rubr. V. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej.

Poz 20. Wynagrodzenie instruktora .	40 zł.
Suma wydatków	11.256 zł.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I., II., III., IV. i V. wydatków, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: Dochody.

Rubr. I. Poz. I. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000 zł.
Rubr. II. Poz 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:	
a) Oddział Horodeński c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, 3 stypendya po 150 zł. = 450 zł.,	
b) Rada powiatowa Horodeńska, 3 stypendya po 100 zł. i 1 stypendyum 150 zł. = 450 zł., c) Gmina miasta Horodeński, 1 stypendyum 100 zł.,	
razem	1.000 zł.
Rubr. III. Poz. 3. Czysty dochód z trzech morgów pola doświadczalnego	60 „
Rubr. IV. Poz. 4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 „
Suma dochodów	3.420 zł.

W porównaniu z wydatkami . . . 11.256 „

okazuje się niedobór . . . 7.836 zł.

Izba w głosowaniu uchwała Rubr. I., II., III. i IV. dochodów, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje niedobór w sumie 7.836 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Sprawozdawca czyta:

*Budżet krajowej niższej szkoły rolniczej
w Jagielnicy na r. 1891.*

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, a) płaca 1.200 zł., b) dodatek aktywalny 140 zł. — razem	1.340 zł.
Poz. 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, a) płaca 720 zł., b) dodatek aktywalny 60 zł., c) dodatek pięcioletni 100 zł. — razem	880 „
Poz. 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, a) płaca 480 zł., b) dodatek na wikt 100 zł. — razem	580 „
Poz. 4. Nauczyciel do nauk elementarnych, a) płaca 500 zł., b) dodatek aktywalny 50 zł. — razem	550 „
Poz. 5. Nauczyciel pomocniczy do nauki weterynaryi	250 „
Poz. 6. Katecheta obrządku łac. i gr. katolickiego	200 „
Suma rubryki I.	3.800 zł.

Rubr. II. Koszta administracyi.

Poz. 7. Zarząd: a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i porta 100 zł., b) sługa szkolny 240 zł. — razem	340 zł.
Poz. 8. Opał	400 „
Poz. 9. Oświetlenie	100 „
Poz. 10. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	250 „
Poz. 11. Sprzęty i ruchomości w wydatkach zwyczajnych 100 zł., w nadzwyczajnych 150 zł. — razem	250 „
Poz. 12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	200 „
Poz. 13. Czynnosc dzierżawny za grunta: a) odstąpione szkole przez skarb Jagielnicki 50 zł., b) wynajęte od p. Irsy 17 zł. — razem	67 „
Suma rubryki II.	1.607 zł.

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

Poz. 14 i 15. Stołowanie, odzież, po-

ściel i pranie dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500 zł.
Poz. 16. Lekarz, apteka i różne inne	100 „
Suma rubryki III.	4.600 zł.

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

Poz. 17. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, mapy, papier, zeszyty i t. d.)	120 zł.
Poz. 18. Środki naukowe: a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych 150 zł., b) biblioteka i czytelnia 80 zł. — razem	230 „
Poz. 19. Wycieczki z uczniami	50 „
Poz. 20. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	100 „
Suma rubryki IV.	500 zł.

Rubr. V. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej.

Poz. 21. Wynagrodzenie instruktora	40 zł.
Suma wydatków	10.547 zł.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubryki I., II., III., IV. i V. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000 zł.
Rubr. II. Poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:	
a) Rada powiatowa w Borszczowie 300 zł., b) J. O. ks. Leon Sapieha 150 zł. — razem jako dochód nadzwyczajny	450 „
Rubr. III. Poz. 3. Czysty dochód z gospodarstwa na 24 morgach ziemi	240 „
Rubr. IV. Poz. 4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 „
Suma dochodów	3.050 zł.

W porównaniu z wydatkami . . . 10.547 „
okazuje się niedobór . . . 7.497 „

Izba w głosowaniu uchwała Rubr. I., II., III. i IV. dochodów, zgodnie z wnioskiem komi-

syi bez rozprawy i przyjmuje niedobór w sumie 7.497 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Budżet krajowej niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach na rok 1891.

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik a) płaca 1,300 zł., b) dodatek aktywalny 240 zł., c) dodatek pięcioletni 133 zł. —	1.673 zł.
Poz. 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, a) płaca 720 zł., b) dodatek aktywalny 60 zł., c) dodatek pięcioletni 47 zł. — razem	827 „
Poz. 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, a) płaca 480 zł., b) dodatek na wikt 120 zł. — razem	600 „
Poz. 4. Nauczyciel do nauk elementarnych, a) płaca 500 zł., b) dodatek aktywalny 50 zł. — razem	550 „
Poz. 5. Nauczyciel pomocniczy do nauki weterynaryi	250 „
Poz. 6. Katecheta obrządku łacińskiego	150 „
Suma rubryki I.	4.050 zł.

Rubr. II. Koszta administracji.

Poz. 7. Zarząd: a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i porta 100 zł., b) służa szkolny 240 zł. — razem	340 zł.
Poz. 8. Opał	400 „
Poz. 9. Oświetlenie	100 „
Poz. 10. Utrzymanie budynków (naprawa, ubezpieczenie, kominiarz)	200 „
Poz. 11. Sprzęty i ruchomości	100 „
Poz. 12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	400 „
Suma rubryki II.	1.540 zł.

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

Poz. 13. i 14. Stołowanie, odzież, pościel i pranie dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500 „
Poz. 15. Lekarz, apteka i różne inne	100 „
Suma rubryki III.	4.600 zł.

Rubr. IV. Potrzeby do nauki.

Poz. 16. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, mapy, papier, zeszyty i t. d.)	120 zł.
Poz. 17. Środki naukowe: a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji i ćwiczeń praktycznych 150 zł., b) biblioteka i czytelnia 80 zł. — razem	230 „
Poz. 18. Wycieczki z uczniami	50 „
Suma rubryki IV.	400 „

Rubr. V. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej.

Poz. 19. Wynagrodzenie instruktora	40 zł.
Suma wydatków	10.630 zł.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I., II., III., IV. i V. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	3.000 zł.
Rubr. II. Poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów: a) Rada powiatowa Bialska 450 zł., b) Rada powiatowa Bocheńska 140 zł., c) Rada powiatowa Mielecka 100 zł. — razem	690 „
Rubr. III. Poz. 3. Czysty dochód z 2 morgów pola doświadczelnego	20 „
Rubr. IV. Poz. 4. Zarobek 30 uczniów po 6 zł.	180 „
Suma dochodów	3.890 zł.
W porównaniu z wydatkami	10.630 „
okazuje się niedobór	6.740 zł.

Izba w głosowaniu uchwała Rubryki I., II., III. i IV. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje niedobór w sumie 6.740 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu szkoły ogrodniczej w Tarnowie na rok 1891.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania podnosi, iż w Rubr. IV. umieszcza się jako poz. 19. na

dalsze melioracye i urządzenie ogrodu szkolnego uchwaloną już kwotę 2.000 zł. i wskutek tego prostuje sumę Rubryki IV. wydatków z kwoty 330 zł. na kwotę 2.330 zł. zaś sumę wszystkich wydatków na kwotę 9.760 zł.

Sprawozdawca odczytuje następnie pojedyncze Rubryki wydatków i dochodów w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

*Budżet szkoły ogrodniczej w Tarnowie
na rok 1891.*

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel kierownik	1.340 zł.
Poz. 2. Nauczyciel fachowy	780 „
Poz. 3. Kapelan i katecheta	100 „
Poz. 4. Nauczyciel do nauk ogólnie kształcących	600 „
Poz. 5. Ochmistrz.	100 „
Suma rubryki I.	2.920 „

Rubr. II. Koszta administracyi.

Poz. 6. Zarząd	280 zł.
Poz. 7. Opał	120 „
Poz. 8. Oświetlenie	50 „
Poz. 9. Utrzymanie budynków	100 „
Poz. 10. Sprzęty i ruchomości, w wy- datkach zwyczajnych 50 zł., w nad- zwyczajnych 100 zł., razem	150 „
Poz. 11. Najem pomieszczeń dla nau- czycieli i kierownika, w wydatkach zwyczajnych 200 zł., w nadzwyczaj- nych 250 zł. — razem	450 „
Suma rubryki II.	1.150 zł.

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

Poz. 12. i 13. Stołowanie, odzież, po- ściel i pranie dla 20 uczniów po 165 zł.	3.300 „
Poz. 14. Lekarz, apteka i inne wydatki	60 „
Suma rubryki III.	3.360 zł.

Rubr. IV. Potrzeby do nauki.

Poz. 15. Przybory	80 „
Poz. 16. Zbiory środków do demon- stracyi	100 „

Poz. 17. Biblioteka i czytelnia	100 zł.
Poz. 18. Wycieczki naukowe	50 „
Poz. 19. Na dalsze melioracye i urzą- dzenie ogrodu szkolnego (wydatek nadmierzający)	2.000 „

Suma Rubryki IV. 2.330 zł.

Suma wydatków 9.760 „

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie Rubr. I., II., III. i IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Poz. 1. Z c. k. Skarbu Państwa	2.300 zł.
Poz. 2. Od gminy miasta Tarnowa	250 „
Poz. 3. Od Rady powiatowej w Tar- nowie	300 „
Poz. 4. Opłaty za utrzymanie	250 „
Poz. 5. Zarobek 20 uczniów po 12 zł.	240 „
Suma dochodów	3.340 zł.

W porównaniu z wydatkami 9.760 „

okazuje się niedobór 6.420 zł.

Izba w głosowaniu uchwała poz. 1, 2, 3, 4 i 5 dochodów zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy, i przyjmuje niedobór w sumie 6.420 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliiminarzu dla szkoły uprawy i wyprawy roślin włóknistych w Gródku.

Sprawozdawca poseł Stanisław Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje wnioski komisji w brzmieniu następującem:

Budżet szkoły uprawy i wyprawy roślin włóknistych w Gródku na rok 1891.

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Kierownik, zarazem nauczyciel rolnictwa	800 zł.
Poz. 2. Nauczyciel zawodowy do upra- wy i wyprawy roślin włóknistych	660 „
Poz. 3. Nauczyciel do nauk elemen- tarnych	200 „

Poz. 4. Katecheta	60 zł.
Poz. 5. Relutum na pomieszkanie dla nauczycieli	200 „
Suma rubryki I.	1.920 zł.

Rubr. II. Koszta administracyjne.

Poz. 6. Inspekcja zakładu	120 „
Poz. 7. Potrzeby kancelaryjne	50 „
Poz. 8. Opał i oświetlenie	120 „
Poz. 9. Utrzymanie i asekuracja budynków	100 „
Poz. 10. Utrzymanie inwentarza szkolnego	60 „
Suma rubryki II.	450 zł.

Rubr. III. Potrzeby naukowe.

Poz. 21. a) na dokupno maszyn i narzędzi do uprawy roślin włóknistych (wydatek nadzwyczajny)	360 zł.
b) na dokupno pary koni i narzędzi do uprawy roli (wydatek nadzwyczajny)	440 „
c) na wymurowanie dołów i postawienie budynków do suszenia (wydatek nadzwyczajny)	2.900 „
Poz. 13. Potrzeby do pisania i książki do nauki uczniów	60 „
Suma rubryki III.	3.760 zł.

Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.

Poz. 14. i 15. Stołowanie, odzież i posciel dla 9 uczniów po 160 zł.	1.440 „
Suma wydatków	7.570 zł.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie rubr. I, II, III i IV wydatków, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody:

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. skarbu państwa	2.200 zł.
Rubr. II. poz. 2. Dochód z gospodarstwa szkolnego	60 „
Rubr. III. poz. 3. Dochód od 9 uczniów po 30 zł.	270 „
Suma dochodów	2.530 zł.
a w porównaniu z wydatkami	7.570 „
Okazuje się niedobór	5.040 zł.

Izba w głosowaniu uchwala rubr. I, II i III dochodów zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje niedobór w sumie 5.040 zł. do pokrycia z funduszu krajowego, bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z wniosku posła Stanisława Stadnickiego w przedmiocie uregulowania wymiaru podatku dochodowego, używanego z prawa propinacyi.

Sprawozdawca poseł Jaworski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

A) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w drodze właściwej zarządził, by podatek dochodowy, krajowemu funduszowi propinacyjnemu przypisany, uiszczany był w ten sposób, ażeby możność nakładania dodatków do podatku dochodowego z propinacyi, na rzecz powiatów tak, jak ta możność do 31go grudnia 1889 istniała, od 1go stycznia 1891 napowrót przywróconą została.

B) Tą uchwałą załatwiają się petycye Wydziałów powiatowych: L. s. 92 Buczac, 103 Krosno, 104 Tarnów, 202 Skałat, 355 Sambor, 356 Rudki, 420 Cieszanów, 421 Sanok, 465 Myślenice, 466 Sokal, 467 Żydaczów, 525 Łańcut, 526 Przemyślany, 578 Czortków, 579 Dolina, 580 Kolbuszowa, 604 Lisko, 646 Nisko, 755 Jasło, 756 Brzozów, 757 Mościska, 810 Kraków, 837 Turka, 843 Nowy Targ, 844 Wieliczka, 845 Jarosław, 916 Tarnobrzeg, 922 Rawa, 924 Brzesko, 966 Rzeszów, 1032 Mielec, 1077 Husiatyn, 1078 Brzeżany, 1124 Chrzanów, — tudzież petycye L. s. 928 gminy Buczacza i 1135 kasy oszczędności miasta Jasła w tym przedmiocie wniesione.

W rozprawie ogólnej przemawia poseł Marchwicki i stawia następujący wniosek:

Zamiast wniosku komisji, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Stadnickiego odsyła się do komisji prawniczej, w celu zdania Sejmowi sprawy w jak najkrótszym czasie.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia poseł Chamiec.

Przemawia poseł Abrahamowicz.

Izba uchwała zamknięcie dyskusji.

Przemawia zapisany do głosu poseł Marchwicki.

Przemawia sprawozdawca.

Przystąpiono do głosowania.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek posła Marchwickiego.

Izba odrzuca ten wniosek.

Przemawia poseł Goldman pod względem formalnym.

Marszałek poddaje pod głosowanie ustęp A) wniosku komisji.

Izba w głosowaniu uchwała ustęp A) zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie przyjmuje Izba ustęp B) wniosku komisji co do załatwienia wyszczególnionych w tym ustępie petycji.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia gminom miast Brzeżan, Kołomyi, Przemyśla, Rzeszowa, Stanisławowa i Tarnopola koncesji na dalszy pobór myta kopytkowego. Sprawozdawca poseł Adam Jędrzejowicz.

Na wniosek posła Romańczuka i za zgodą Izby, Marszałek usuwa ten przedmiot z porządku obrad dzisiejszego posiedzenia.

Następuje tedy:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Ustyanowa i Ustrzyk dolnych powiatu Liskiego o odpisanie dawnych należności konkurencyjnych.

Sprawozdawca poseł Gniewosz odczytuje sprawozdanie z powyższej petycji, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy

odnośnie do art. 16. i 17. protokołu oddawczego z 16. stycznia 1868 r. tudzież swej uchwały z dnia 14. listopada 1889, petycyę do L. s. 583 gmin Ustyanowa i Ustrzyki dolne, o odpisanie dawnych należności konkurencyjnych, odstąpić c. k. Namiestnictwu z tem do załatwienia, by

po przeprowadzeniu potrzebnych w tej sprawie dochodzeń, porozumiawszy się z Wydziałem krajowym, wzmiankowane petycyę gmin Ustyanowa i Ustrzyki dolne, w granicach możliwości uwzględniło.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Wydziału Rady powiatowej w Nowym Targu i Towarzystwa Tatrzańskie w Krakowie w przedmiocie uregulowania granicy kraju między Węgrami a Galicyą koło Morskiego Oka i Czarnego Stawu.

Sprawozdawca poseł Szeptycki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w myśl §. 2. Instrukcji użył swojego całego wpływu w tym kierunku, by sprawa uregulowania granicy między Węgrami a Galicyą w okolicy Morskiego Oka i Czarnego Stawu jak najspieszniej załatwioną została i ażeby przy ostatecznym rozstrzygnięciu tego sporu granicznego słusznym żądaniom kraju w całej pełni stało się zadość.

O przebiegu tej sprawy złoży Wydział krajowy wyczerpujące sprawozdanie na następnej sesji sejmowej.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji Reprezentacji gminnej miasteczka Rozdołu o przeniesienie siedziby c. k. Starostwa z Żydaczowa do Rozdołu.

Sprawozdawca poseł Szeptycki czyta sprawozdanie komisji o powyższej petycji, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. s. 422 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji L. s. 183 szesnastu gmin powiatu zbarskiego w przedmiocie powoływania włościan, należących do składu nieczynnej c. k. armii, do ćwiczeń wojskowych w czasie żniw.

Sprawozdawca poseł Szeptycki odczytuje sprawozdanie komisji o powyższej petycji, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby o ile możliwości w czasie od 15. lipca do końca sierpnia nie powoływano rezerwistów i nieczynnych żołnierzy obrony krajowej do peryodycznych ćwiczeń wojskowych.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z wniosku posła Bobczyńskiego o zmianę ustawy z dnia 25. czerwca 1873 (Nr. 255 Dz. u. kr.) mianowicie o zmianę ustępu 7. 8, w §. 9.

Sprawozdawca poseł Rayski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał wnioski posła Bobczyńskiego i zdał o nim sprawę na najbliższej sesji sejmowej, a w razie uznanej potrzeby przedłożył Sejmowi projekt zmiany ustawy z dnia 23. czerwca 1873 do uchwały. Tą uchwałą załatwia się także petycja księdza Żarskiego z Hłodna L. s. 434.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Bolesława Kwiatkowskiego, nauczyciela szkoły ludowej w Woli Buchowskiej o subwencyę w celu wydoskonalenia się w nauce szrotkarstwa.

Sprawozdawca poseł Okuniewski odczytuje sprawozdanie komisji o powyższej petycji, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. s. 624 Bolesława Kwiatkowskiego o udzielenie mu zapomogi w celu wydoskonalenia się w nauce szrotkarstwa, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania przez komisję krajową dla spraw przemysłu i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej:

a) z petycji L. s. 904 p. Marcina Sternala, dyetaryusza conceptowego przy Wydziale krajowym, proszącego o veniam studiorum et aetatis;

b) z petycji L. s. 903 p. Jana Zycha, dyetaryusza przy oddziale rachunkowym Wydziału krajowego, proszącego o veniam studiorum et aetatis;

c) z petycji L. s. 905 p. Władysława Janikowskiego, praktykanta rachunkowego przy Wydziale krajowym, proszącego o veniam studiorum. Sprawozdawca poseł Barański.

W zastępstwie sprawozdawcy p. ks. Sawa odczytuje sprawozdanie komisji o petycji powyższej pod a) wymienionej, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

P. Marcinowi Sternal udziela się veniam aetatis et studiorum.

Przemawia poseł Stanisław hr. Badeni i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. s. 904 Marcina Sternala, dyetaryusza conceptowego przy Wydziale krajowym, proszącego o veniam studiorum et aetatis, L. s. 903 Jana Zycha, dyetaryusza przy oddziale rachunkowym Wydziału krajowego, proszącego o veniam studiorum et aetatis i L. s. 905 Władysława Janikowskiego, praktykanta rachunkowego przy Wydziale krajowym, proszącego o veniam studiorum, — odsyła się do Wydziału krajowego z poleceniem przedłożenia sprawozdania w tej sprawie na najbliższej sesji sejmowej wraz z wszelkimi petycyami, tego samego przedmiotu dotyczącymi.

Przemawia poseł Wereszczyński.

Przemawia poseł Stanisław Badeni.

Przemawia sprawozdawca.

Przemawia poseł ks. Siczynski i podnosi brak kompletu.

Marszałek konstatuje komplet.

Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem posła Stanisława hr. Badeniego.

Sekretarz p. Antoni hr. Wodzicki odczytuje następującą interpelację:

Interpelacya

do JW. komisarza rządowego.

Na gruntach miasta Sambora, na otwartem błoni, około jednej mili kwadratowej obszaru obejmującym, istnieje strzelnica wojskowa, gdzie c. k. wojsko ostrymi nabojami do tarczy strzela.

Wiadomo z poruszenia tej sprawy w Radzie Państwa, że przy tem strzelaniu liczne zdarzały się wypadki, a w ostatnich czasach nawet kilkoro ludzi utraciło życie.

Dla zapobieżenia tym wypadkom c. k. wojsko obstawia strażami teren zagrożony po obu stronach strzelnicy, z przestrzeni przeszło 2.000 morgów spędza ludzi pracujących na swoich polach, zamyka wszelką komunikację na cały czas rzezonych ćwiczeń na strzelnicy, i w ten sposób wyrządza ogromną szkodę właścicielom, bez żadnego za to wynagrodzenia.

Wskutek zażaleń przez Wydział powiatowy samborski do Rady Państwa wniesionych, przyrzekł JE. c. k. Minister wojny, że strzelnica w miejsce odpowiedniejsze, a mianowicie do Dąbrówki przeniesioną zostanie.

C. k. Starostwo samborskie zawiadomiło Wydział powiatowy, że strzelnica na błoni pod Samborem istniejąca będzie zwinięta, i rzeczywiście niektóre przyrządy z pod Sambora do urządzanej odpowiednio nowej strzelnicy w Dąbrówce przeniesiono.

Była zatem ludność interesowana w tej sprawie przekonana, że zwinięcie strzelnicy pod Samborem jest już faktem dokonany, gdy niespodziewanie w październiku b. r. rozpoczęło c. k. wojsko na nowo ćwiczenia z ostrymi nabojami na dawnej strzelnicy.

Zważywszy, że niewłaściwość umieszczenia strzelnicy wojskowej pod Samborem została już

przez kompetentne c. k. władze wojskowe uznana, i w skutek tego przeniesienie strzelnicy do Dąbrówki zarządzone;

że niebezpieczeństwo z istnieniem takiej strzelnicy połączone, obecnie przez zaprowadzenie dalekonośnej broni wielce wzrosło, gdyż kule przenoszące tarczę trafiały w pociąg kolei państwowej, idący w odległości 7 kilometrów od strzelnicy, a znajdowano takie kule nawet w odległości 10 kilometrów;

że wzbranianie ludności rolniczej wykonywania robót polnych, bez żadnego wynagrodzenia, jest ze wszech miar niesprawiedliwym i krzywdzącym;

zapytują podpisani JW. c. k. komisarza rządowego:

czy wiadomem jest c. k. Rządowi, że pomimo zapadłej już decyzji c. k. władz wojskowych, względem przeniesienia strzelnicy z błonia pod Samborem do Dąbrówki, c. k. wojsko i teraz jeszcze na dawnej strzelnicy ostrymi nabojami do tarczy strzela, i co c. k. Rząd zamierza uczynić, aby te dla życia i mienia tamtejszych obywateli niebezpieczne ćwiczenia wojskowe na dawnej strzelnicy pod Samborem stanowczo zaniechane i w miejsce właściwe w tym celu już wybrane i urządzone, przeniesione zostały.

Barański.

Szczepanowski, Dr. Midowicz, W. Rogoyski, Zbyszewski, Kramarczyk, B. Horodyski, M. Rey, Stręk, Skałkowski, Gross, Rayski, Palch, Czyżewicz, Romanowicz, Goldman, Dworski, Gniewosz, Słonecki, Żardecki.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę zakomunikuje p. e. k. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Teliszewski odczytuje następującą wniosek:

Wniosek.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

A) Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. Ażeby w razie zmiany taryfy cłowej szczególną opieką otoczył płody rolnictwa, leśnictwa i przemysłu rolniczego, zwłaszcza wobec konkurencji rosyjskiej, rumuńskiej i zamorskiej, i zabezpieczył jednocześnie produktom krajowym zbyt na targach wewnętrznych austriacko-węgierskiej monarchii.

2. Ażeby w staraniach i rokowaniach o odnowienie traktatów handlowych z państwami środkowej i zachodniej Europy, a poszczególnie w staraniach o zawarcie traktatu taryfowego z Niemcami, uzyskanie wyjątkowych ceł dla pól rolnictwa, leśnictwa i przemysłu rolniczego miał na oku.

3. Ażeby w razie zawarcia traktatu z Rumunią c. k. Rząd interesów rolnictwa i przemysłu rolniczego pod żadnym warunkiem nie poświęcał, przede wszystkim starał się o stałe utrzymanie w mocy i ściśle wykonanie obecnych zarządzeń weterynarsko-policyjnych w celu ochrony przed zawleczeniem zarazy bydłowej z Rumunii ustanowionych.

4. Ażeby odmawiał zatwierdzenia wyjątkowym taryfom i refakcyom, umożliwiającym przewóz zagranicznych produktów na kolejach austriackich po cenach niższych, od cen przewozu produktów krajowych.

5. Ażeby ze względu na bliskie upaństwienie kolei Karola Ludwika uwzględnił uchwały Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 20. stycznia 1886 domagające się wprowadzenia decentralizacyi w ustrój kolei państwowych.

B) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przyłożył starań do przeprowadzenia powyżej wymienionych żądań i po zasięgnięciu zdania rzeczoznawców, wniósł w poszczególnych stadyach reformy cłowej i kolejowej przedstawienia do c. k. Rządu.

Wnioskodawca: W. Kozłowski.

Biliński, Pilat, K. Horodyski, St. Tarnowski jun., Brykezyński, Słonecki, Vivien, T. Langie, Schnell, Tyszkiewicz, Dydyński, Horwath, K. Dzieduszycki, Micewski, Lasocki, Michalski, Zoll, Puzyna, Gorayski, S. Koziebrodzki, St. Niedzielski, Z. Kozłowski, E. Torosiewicz, Borkowski, Zamoyski, Rutowski, Hoszard, Tyszkowski, Żardecki, W. Koziebrodzki, Romanowicz, Mazaraki, Kramarczyk, Potoczek, Mizia, Stręk, Gnoiński, Niezabitowski, Skrzyński, A. Jędrzejowicz, Bobrzyński, Rosenstock, Siemiginowski, Fr. Jędrzejowicz, Ziemiałkowski, Żywicki, Abrahamowicz, Rayski, Midowicz, Marchwicki, Chamiec, G. Romer, Jędrzejowicz Edward, Rozwadowski, Gniewosz, Kapri, Scipio; Szeptycki, W. Wolański, B.

Horodyski, Gross, M. Wolański, Polanowski, Jaworski, Męciński, Szeliski, Rey, ks. Sawa, Zbyszewski, Fruchtman, Czyżewicz, Goldman, Dworski, St. Tarnowski sen.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten będzie traktowanym podług przepisów regulaminu.

Sekretarz p. Antoni hr. Wodzicki odczytuje następujący wniosek:

Wniosek.

Zważywszy, że możność łatwego i korzystnego zbytu bydła i mięsa, jest nieodzownym warunkiem pomyślnego rozwoju chowu bydła i produkcji mięsa, które znowu w obecnej chwili ogólnego przesilenia rolniczego dla rolnika są ważnym środkiem utrzymania jego gospodarstwa rolnego;

zważywszy że produkcya bydła w naszym kraju, zwłaszcza jako nadgranicznym — abstrahując od bardziej w innych krajach koronnych austriackich rozwiniętego chowu bydła, większej konsumcyi krajowej, konsekwentnie więc i większej na targach krajowych sprzedaży, bliższego oddalenia miejsc produkcji w tychże krajach od centralnego targu wiedeńskiego i innych targów światowych a nadto i tańszych taryf kolejowych i innych dla tychże krajów korzystniejszych warunków — jeszcze cięższą ma do przebycia walkę, ileż częstokroć środki ostrożności przepisane ustawami policyjno-weterynaryjnymi stają się pobudką do pogorszenia jeszcze warunków zbytu a tem samem i produkcji;

zważywszy, że w sąsiednim państwie węgierskim, królewski rząd przez zaprowadzenie rzeźni centralnej w Budapeszcie i zaopatrzonych aparatami lodowymi wagonów dla transportu mięsa i zaprowadzenie tanich taryf kolejowych, umożliwił hodowcom korzystną produkcję bydła a producentom mięsa stworzył możność wysyłania mięsa we wszystkich kierunkach, odpowiednio do konjunktury, do miejsc najkorzystniejszego zbytu;

zważywszy, że rokowania w sprawie zawarcia traktatu handlowego z państwem Niemieckiem są obecnie w toku a przed zaprowadzeniem systemu ceł prohibitywnych istniał w latach dawniejszych znaczny eksport bydła galicyjskiego w drodze zakupna tegoż na centralnym targu

wiedeńskim do Niemiec i przez Niemcy transito— obecnie zaś wskutek niezwykle wysokich cen mięsa i ciągłego tychże podnoszenia się, rząd niemiecki widział się zniewolonym dopuścić wolny dowóz nierogaczyny z Austrii do Niemiec, a może przychyłając się do licznych petycyj dotkniętej wysokimi cenami mięsa ludności, okazałby się skłonny do dopuszczenia także wolnego na targi państwa niemieckiego dowozu bydła z Austrii tak, że po usunięciu dotychczasowych ciężkich przeszkód możnaby spodziewać się odrodzenia się dawnego eksportu do Niemiec bydła galicyjskiego, prawdopodobnie w tej samej jak dawniej pośredniej przez targ wiedeński prowadzącej drodze;

zważywszy, że eksport bydła, jaki się odbywał czy to w drodze skupu bydła przez handlarzy w miejscach produkcji u każdego z producentów z osobna, czy też na centralnym targu wiedeńskim droższym o koszta przewozu bydła do Wiednia i z Wiednia do granicy niemieckiej, któremu towarzyszyło często wyzyskiwanie przepisanych ustawami policyjno - weterynarskimi środków ostrożności, taki miał skutek, że nietylko odbierany był produkcji słusznie jej należący się udział w zysku a tylko podnoszony zysk eksporterów, lecz nadto sprowadzane obniżenie ceny bydła z narażeniem wprost na stratę producentów;

temu złemu zaradzić może tylko centralny targ bydłocy krajowy w mieście Krakowie, zbliżonym geograficznie do światowych targów, a uposażeniem w potrzebne dla większych transakcyj

instytucje finansowe, przysparzając producentom galicyjskim sposobność skoncentrowania przy zaoszczędzeniu kosztów i czasu na jednym miejscu bydła na targi wysyłanego, sprowadzenia krajowych i zagranicznych kupców, szukających do dalszego transportu do Wiednia lub eksportu do Wiednia bydła;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, by przy sposobności toczących się z Rządem Rzeszy niemieckiej rokowań o zawarcie traktatu handlowego, u tegoż Rządu postarał się wyjednać wolny dowóz bydła galicyjskiego na targi niemieckie.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wszedł w rokowania z gminą miasta Krakowa, celem założenia centralnej targowicy na bydło, tudzież nierogaczynę.

Wnioskodawca Rosenstock.

Emil Torosiewicz, Pilat, Rutowski, W. Wereszczyński, Hoszard, Tadeusz Langie, Tyszkowski, Borkowski, Mazaraki, Rayski, Schnell, Gross, Sala, St. Larysz Niedzielski, Skałkowski, Horwath, Klemens Dzieduszycki, Fruchtman, Dworski.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten będzie traktowany podług przepisów regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 24. listopada b. r. godzinę 10tą rano, z porządkiem dziennym, odczytanym w Izbie przez sekretarza p. Antoniego hr. Wodzickiego.

Koniec posiedzenia o godz. 4 m. 30. wieczór.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze:

Stan. Jędrzejowicz w. r.

Teliszewski w. r.